Aan de raad van de gemeente Lingewaard

Onderwerp	Afvalstoffenverordening 2022
Portefeuillehouder	Th. Janssen
Zaaknummer collegevoorstel	ZS-239126

Beslispunten

De Afvalstoffenverordening gemeente Lingewaard 2022 vast te stellen.

Samenvatting

Op 4 april 2019 heeft u het grondstoffenbeleid ‘Lingewaard Circulair & Duurzaam’ vastgesteld. De wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan de ambities en de regelgeving is vastgelegd in de Afvalstoffenverordening en het daaraan gekoppelde Uitvoeringsbesluit. Het vaststellen van de Afvalstoffenverordening is een raadsbevoegdheid en het college is bevoegd om het Uitvoeringsbesluit vast te stellen.

Onze huidige verordening is gebaseerd op de standaard uit 2015 en is toe aan een actualisatie. Daarom wordt voorgesteld om de Afvalstoffenverordening aan te passen. Na de inwerkingtreding van de Afvalstoffenverordening stelt het college aansluitend het Uitvoeringsbesluit vast. De tarieven voor het reinigingsrecht worden begin 2022 na het vaststellen van het Uitvoeringsbesluit Afvalstoffenverordening 2022 door het college aangeboden aan de gemeenteraad ter vaststelling.

De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de Afvalstoffenverordening 2016 zijn:

- De introductie van het mogelijk maken van het heffen van een reinigingsrecht voor (horeca)bedrijven in het centrum van Huissen en Winkelcentrum de Zilverkamp;
- De introductie van een bijbehorend tarief voor het reinigingsrecht voor onderwijsinstellingen en verenigingen;
- Het opheffen van de borg voor sleutels en milieupassen. In plaats daarvan kopen inwoners een Milieupas.

De nieuwe Afvalstoffenverordening is gebaseerd op de nieuwste standaard VNG verordening van maart 2021.

Inleiding

De huidige verordening dateert uit 2016. De hierin opgenomen uitvoeringskaders bieden het college momenteel onvoldoende ruimte om de ambities waar te maken uit het grondstoffenbeleid Lingewaard Circulair en Duurzaam. Daarnaast is actualisatie van een aantal artikelen en definities nodig vanwege gewijzigde (belasting)wetgeving en strijdigheid met de Wet Markt en Overheid.

Wettelijk kader of beleidskader

De gemeenteraad is op grond van hoofdstuk 10 van de Wet Milieubeheer verplicht een Afvalstoffenverordening vast te stellen.

Wat willen we bereiken (beoogd effect)

Een actuele verordening, op basis waarvan het college uitvoering kan geven aan het grondstoffenbeleid en bewerkstelligen van een doelmatige afval- en grondstoffeninzameling.

Argumenten en alternatieven

1.1 Het is aan de gemeenteraad om de Afvalstoffenverordening vast te stellen.
In hoofdstuk 10 van de wet Milieubeheer is de verplichting voor de gemeenteraad opgenomen om de Afvalstoffenverordening vast te stellen. Hierin worden de kaders vastgelegd voor een doelmatige inzameling van huishoudelijk afval. De huidige verordening dateert uit 2016 en is toe aan actualisatie.

1.2 Introductie van reinigingsrecht voor bedrijven
Ondernemers in Huisen centrum en op de Zilverkamp (vaak horecaondernemers op kleine percelen) die door tegenstrijdige regelgeving hun bedrijfsafval niet op kunnen slaan op eigen terrein, doen dat nu illegaal in de openbare ruimte. Hierdoor ontstaat overlast voor de omgeving. Om voor deze ondernemers en de omgeving een oplossing te kunnen bieden, introduceren we hier het reinigingsrecht.

Het is niet onze ambitie en taak om de inzameling van bedrijfsafval voor iedere (kleine) ondernemer in Lingewaard te organiseren. We introduceren wel het reinigingsrecht als een instrument voor ondernemers, in dit geval in Huissen centrum en op de Zilverkamp. Het instrument reinigingsrecht mag gebiedsgewijs worden toegepast. Indien er behoefte aan bestaat kan een gebied worden aangepast en/of uitgebreid. Dit laatste kan het college doen via het Uitvoeringsbesluit.

1.3 Inzameling moet worden betaald (100% kostendekkende afvalstoffenheffing/reinigingsrecht)
In de belastingverordening worden regels gesteld voor het innen van belastingen, zoals de afvalstoffenheffing. De belastingverordening en het tarievenblad moeten worden aangepast zodat de aanpassingen in de Afvalstoffenverordening (zoals de toepassing van het reinigingsrecht) kunnen worden belast. We nemen ook een tarief mee voor de inzameling van gescheiden grondstoffen bij onderwijsinstellingen en verenigingen. Dit doen we na vaststelling van het Uitvoeringsbesluit begin 2022.

1.4 Huidige Verordening is strijdig met Wet Markt en Overheid
Op dit moment heffen we geen belasting voor het ophalen van grondstoffen bij verenigingen en scholen. Daarmee voldoen we op dit moment niet aan de Wet Markt en Overheid en de belastingregelgeving. Dit herstellen we met de voorgestelde toevoeging van een tarief in de belastingverordening.

1.5 Borg afvalpas wordt kosten milieupas
In de huidige situatie wordt er € 10,- borg in rekening gebracht voor een afvalpas of containersleutel. De huidige afvalpassen en containersleutels zijn nu dus nog niet adres gebonden. Hierdoor ontstaan jaarlijks tientallen situaties (bijvoorbeeld bij overlijden of een verhuizing) dat de afvalstoffenheffing verkeerd wordt geadresseerd en uiteindelijk oninbaar is. Daarnaast vergt deze borgsom veel administratieve handelingen. Het opheffen van de borg heeft de volgende gevolgen:

- Het in het verleden ontvangen bedrag aan borg (circa € 21.000,-) valt vrij ten gunste van de exploitatie bij de producten onder Afval.
- De nieuw te ontvangen gelden voor milieupassen worden als inkomst begroot en dekken de hiervoor te maken kosten.

Kanttekeningen

2.1 Kosten voor vereniging neemt toe.
In het huidige Uitvoeringsbesluit uit 2016 is het inzamelen van grondstoffen bij onderwijsinstellingen en verenigingen opgenomen. Dat is dus niet nieuw. Echter op dit moment is daar nog geen belastingtarief aan gekoppeld. Feitelijk is hierdoor sprake geweest van een gratis service voor deze instellingen (subsidie). Om de aanpassingen in de Afvalstoffenverordening te kunnen belasten, zoals het reinigingsrecht, wordt de Belastingverordening aangepast. Verenigingen waar we de afgelopen jaren kosteloos grondstoffen hebben opgehaald zullen daar wellicht moeite mee hebben. Het is daarom van belang ze goed te informeren.

2.2. Inwoners krijgen hun borg niet terug.
Dat lijkt vreemd, maar dit is in deze situatie het meest praktisch. Anders zou de huidige afvalpas eerst moeten worden ingeleverd bij de gemeente en de borg worden geretourneerd. Vervolgens moet een nieuwe milieupas, na vaststelling van het Uitvoeringsbesluit Afvalstoffenverordening 2022, worden aangevraagd, betaald en geleverd. Vervolgens moet de milieupas opnieuw worden verwerkt in het systeem (koppeling aan adres, afvalcontainer, belastingsysteem, etc.). De kosten voor de nieuwe pas (€ 10,-) zijn gelijk aan de huidige borg. Dit wordt formeel geëffectueerd na de aanpassing van de belastingverordening begin 2022.

Wat mag het kosten? (budget)

De tarieven voor het voorgestelde reinigingsrecht worden vastgesteld in de belastingverordening en worden daar onderbouwd. Deze tarieven dekken minimaal de integrale kosten en zijn maximaal 100% kostendekkend. Dit voorstel heeft de volgende effecten op de (afval)begroting:

Omzetten borg afvalpas naar kosten milieupas
Het in het verleden ontvangen bedrag aan borg (circa 2.100 pasjes) valt vrij ten gunste van de afvalstoffenheffing. Daarna betalen de inwoners voor hun pas. Dit bedrag is gelijk aan de kosten van de pas.

Invoeren van tarief voor ophalen van grondstoffen bij basisscholen en verenigingen
Deze wijziging is kostenneutraal: voorheen betaalden alle inwoners van Lingewaard via het vastrecht onrechtmatig voor het ophalen van grondstoffen van basisscholen en verenigingen. Met deze nieuwe Afvalstoffenverordening gaan de basisscholen en verenigingen een vast (kostendekkend) tarief betalen. De kosten voor afval zullen hierdoor iets dalen. Deze verlaging wordt verwerkt in de egalisatiereserve afval.

Een **tariefindicatie** voor dit reinigingsrecht is € 213,- per jaar voor de inzameling van grondstoffen zoals PBD, GFT en OPK. Dit tarief is inclusief BTW, overhead en perceptiekosten.

Invoeren reinigingsrecht voor bedrijven
De invoering van het reinigingsrecht voor bedrijven is kostenneutraal. Met een kostendekkend tarief treffen we voorzieningen voor deze dienst, zoals: het plaatsen, beheren en onderhouden van de ondergrondse containers en het inzamelen en verwerken van het (ongesorteerde) bedrijfsafval.

Het jaarlijks reinigingsrecht voor inzameling en verwerking van bedrijfsafval (restafval) voor kleine ondernemingen bedraagt **indicatief** € 774,- (tot max 5 zakken afval per week) en € 1.530 (tot max 10 zakken per week). Dit tarief is inclusief BTW, overhead en perceptiekosten.

Communicatie en participatie

Publicatie in Het Gemeentenieuws.
Bekendmaking via mijn digitale overheid.
Aanschrijven scholen en verenigingen (Opgenomen in zwerfafvalaanpak 2022).
Aanschrijven bedrijven die in aanmerking komen voor reinigingsrecht (is gedaan). In 2022 eventueel uitrollen over meerdere kernen.

Wat gaan we daarvoor doen (voortgang)

Behandeling van de Afvalstoffenverordening 2022 en de Verordening afvalstoffenheffing 2022 in de gemeenteraad van 15/16 december 2021.
De Afvalstoffenverordening 2022 treedt in werking na bekendmaking.
De vaststelling van het Uitvoeringsbesluit Afvalstoffenverordening 2022 door het college vindt plaats na de inwerkingtreding van de Afvalstoffenverordening 2022.
Daarna pas verwerken in de Verordening Afvalstoffenheffing. Nieuwe titel wordt dan Reinigingsheffingen. Ingangsdatum is nader te bepalen (begin 2022).

Duurzaamheid

En doelmatige afvalinzameling, waarbij grondstoffen gescheiden worden ingezameld en gerecycled, draagt bij aan een duurzame en circulaire economie.

Bijlagen

bijlage 1 Afvalstoffenverordening gemeente Lingewaard 2022
bijlage 1.1. Wijzigingen Afvalstoffenverordening 2022 t.o.v. 2016
bijlage 2 Raadsbesluit Afvalstoffenverordening

Bemmel, 2 november 2021

burgemeester en wethouders van de gemeente Lingewaard,

de secretaris,	de burgemeester,
drs. I.P. van der Valk	dr. P.T.A.M. Kalfs